

Adam Kołodziejski

Wicina, st. 1, gm. Jasień, woj.
zielonogórskie, AZP 65-10/1

Informator Archeologiczny : badania 26, 44-45

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wszystkie formy są charakterystyczne dla III fazy rozwojowej grupy tarnobrzesckiej datowanej na okres halsztacki i początek okresu lateńskiego i mają liczne analogie na innych stanowiskach tej grupy. Z fazą tą można też wiązać parę szczypczyków — jedno wykonane z brązu, drugie z żelaza — oraz ozdobę ze zwiniętego spiralnie drutu brązowego. Do wyjątkowych znalezisk należy brązowy lukowaty sierp z guzkiem (typ Załęże).

Poza przeważającymi materiałami kultury lużyckiej, w warstwie kulturowej oraz górnych partiach zasypisk jam odkryto także ceramikę kultury przeworskiej z wczesnego okresu wpływów rzymskich — fragm. naczyń o silnie profilowanych brzuścach i czarnych, lśniących, silnie wygładzonych powierzchniach. Pochodzą one prawdopodobnie ze zniszczonych grobów ciałopalnych — w ich pobliżu natrafiono na nieliczne, silnie rozdrobnione przepalone kości. Fakt istnienia na stanowisku Tarnobrzeg 5 cmentarzyska kultury przeworskiej potwierdzają dokonywane w latach ubiegłych odkrycia przypadkowe.

Dokumentację i materiały złożono u Konserwatora Zabytków Archeologicznych w Tarnobrzegu.

Badania będą kontynuowane.

Trzebule, st. 1
gm. Dąbie, woj. zielonogórskie
AZP 61-11/10

Muzeum Archeologiczne Środkowego
 Nadodrza w Zielonej Górze

Badania prowadzili mgr mgr Włodzimierz Reberski i Ewa Przechrta. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze. Piąty sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne ludności kultury lużyckiej, okres halsztacki C-D.

Badania przeprowadzono w dn. 30.06.–17.07.1992 r. Kontynuowano prace ubiegłoroczne, dążąc do uchwycenia wschodniej granicy cmentarzyska. Łącznie przebadano obszar o powierzchni 14 arów. Wydobyto 55 zespołów grobowych (260 od początku badań) zlokalizowanych na przeciętnej głębokości 20–50 cm. Groby zlokalizowane na większej głębokości są stosunkowo dobrze zachowane i charakteryzują się dużą ilością naczyń przystawnych, przeważnie kubków, czerpaczków małych, amforek oraz miniatuerek naczyń (groby nr 249, 250, 252, 257). W grobach 205, 215 znajdowały się charakterystyczne trojaczki z uchem.

W trakcie eksploracji grobów wydobyto 48 przedmiotów metalowych, 40 przedmiotów z brązu (w tym szpile w całości, fragm. przepalonego brązu z popielnic oraz 8 przedmiotów żelaznych bardzo silnie skorodowanych).

Wicina, st. 1
gm. Jasień, woj. zielonogórskie
AZP 65-10/1

Muzeum Archeologiczne Środkowego
 Nadodrza w Zielonej Górze

Badania prowadził dr Adam Kołodziejski. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze. Dwudziesty siódmy sezon badań. Grodzisko kultury lużyckiej, okres halsztacki.

Prace były kontynuacją badań części przywałowej majdanu grodziska od strony wschodniej, gdzie spodziewać się należy bramy wejściowej grodu. Badano na arach: 197 działki A i D oraz 217 działki B i C. Łącznie prace objęły powierzchnię jednego ara. Uzyskano obraz pozostałości zabudowy w części przywałowej oraz częściowo odsłonięto dolne konstrukcje wału. Badania tej części wału potwierdziły przypuszczenie, że obecny owałny, zwężony ku wschodowi rzut poziomy grodziska jest pozostałością zniszczonego

obiektu obronnego zbudowanego na rzucie trójkąta. Uchwycono ostre załamanie wału. Pozostaje do wyjaśnienia, czy północny bok trójkąta u wierzchołka posiadał bramę. Z układu warstw i zabudowy wewnętrznej wynika, że jest to prawdopodobne.

Uzyskano drobne przedmioty z brązu (fragm. ozdób, groty strzał do łuku) oraz liczne ułamki ceramiki gospodarczej. Mniejsza niż w poprzednich sezonach liczba wytworów nieceramicznych wynika z tego, że w warstwach wału są one rzadko spotykane.

Wicina, st. 4
gm. Jasień, woj. zielonogór-
skie
AZP 65-10/4

Muzeum Archeologiczne Środkowego
 Nadodrza w Zielonej Górze

Badania prowadził dr Adam Kołodziejski. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze. Pierwszy sezon badań. Osada kultury lużyckiej, okres halszacki.

Osada położona jest na płaskiej, piaszczystej łasze, wśród podmokłych łąk, 50 m na południe od wału grodziska. Od początku badań grodziska w Wicinie bezsporne były związki tej osady z obiektem obronnym. W okresie lipiec-sierpień 1992 r. wykonano przekop (dl. 55, szer. 2,5 m) przez osadę po osi wschód-zachód oraz w połowie długości wykonano drugi wykop (dl. 25, szer. 2,5 m) w kierunku południowym. Oba wykopy miały na celu uchwycenie zasięgu osady i rozpoznanie jej zabudowy i funkcji. Dla uzupełnienia wykonano trzeci wykop (dl. 45, szer. 2,5 m) na krańcu wschodnim po osi północ-południe, dający przekrój tej części osady.

Stwierdzono, że osada powstała przypuszczalnie w schyłkowej fazie istnienia grodu, a więc na początku okresu halszackiego D i istniała krótko, najwyżej kilka lat. Zabudowa miała charakter półziemiankowy i szalasowy bez trwałych konstrukcji. Jedynie w części południowo-wschodniej odkryto obiekt o rozmiarach 5 x 5 m składający się z kilku przepalonych warstw polepy. Wystąpił tam jedyny znaleziony przedmiot brązowy — duży, złamany przy ostrzu przecinak lub dłuto z rozklepaną główką (zbitą od użytkowania). Być może cały obiekt położony na krańcu osady związany był z produkcją brązu.

Na wszystkich działkach, na które dzielono wykopy (numeracja od A do Y) znajdowano mniejsze lub większe ilości ułamków naczyń gospodarczych oraz fragm. dużych urządzeń w rodzaju piecyków oraz żebranych, beczułkowatych konstrukcji z wypalanej gliny, które najprawdopodobniej służyły do zawieszania naczyń nad ogniskiem (paleniskiem). Liczne paleniska i płytkie jamy zasobowe wiązały się z zabudową. Osada zniszczona była wraz z grodem w gwałtownym najeździe. Jej funkcję należy określić z dużym prawdopodobieństwem jako osadę zastępczą na czas przebudowy grodu. Przebudowę taką sugerują ostatnie badania grodziska, które zniszczone było prawdopodobnie krótko przed zakończeniem przebudowy.

Zadowice, st. 1a, gm. Godziesze, woj. kałiskie patrz młodszy okres przedrzymski — okres wpływów rzymskich

Zawada, st. 1, gm. Zielona Góra, woj. zielonogórskie patrz wczesne średniowiecze